

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 19Csp/12/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8723201404
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jenčová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2024:8723201404.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

19Csp/12/2023

Okresný súd Poprad sudkyňou JUDr. Ivetou Jenčovou v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava, právne zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava, IČO: 37 927 795, proti žalovanému: A. B., nar. X.X.XXXX, trvale bytom C. XXXX/X, XXX XX D., občan SR, o návrhu na zaplatenie istiny 9.726,76 € s prísl. takto

rozhodol:

19Csp/12/2023

- I. Súd žalobu z a m i e t a .
- II. Trovy konania stranám n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

- Pôvodný žalobca, Všeobecná úverová banka, a.s., skrátený názov VÚB, a. s., právny nástupca spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. Kežmarok, sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny v sume 9726,76 € s 5 % úrokom z omeškania ročne od 29.07.2020 do zaplatenia a náhrady trov konania.
- Uviedol, že na základe Zmluvy o pôžičke č. 6279504/1920003511 poskytol žalovanému pôžičku vo výške 10.000,- €, ktorú sa žalovaný zaviazal splatiť formou 96 pravidelných mesačných splátok po 173,13 € až do celkovej sumy 16.620,48 €. Do podania žaloby uhradil žalovaný z pôžičky sumu 1.899,77 €.
- V priebehu konania súd vyhovel návrhu žalobcu a uznesením zo dňa 20.9.2023 pripustil zmenu subjektu na strane žalobcu tak, že namiesto dovtedajšieho žalobcu, Všeobecnej úverovej banky, a.s., bude vystupovať v konaní ako žalobca Intrum Slovakia s.r.o.. Titulom pre takýto procesný postup na návrh žalobcu bola Zmluva o postúpení pohľadávok medzi postupcami Všeobecná úverová banka, a.s., Consumer Finance Holding, a.s, a postupníkom, spoločnosťou Intrum Slovakia, s.r.o..
- Žalovaný sa k žalobe, ktorú mu súd doručil do vlastných rúk spolu s prílohami, poučením, aj výzvou na vyjadrenie, nevyjadril. Nedostavil sa ani na súdne pojednávanie, doručenie predvolania na pojednávanie neprevzal, toto mu bolo doručené fikciou doručenia. Právny zástupca z dôvodu pracovnej

zanepřázdnosti a nenavyšovania trov konania svoju neúčast' na pojednávání ospravedlnil, na podanej žalobe v celom rozsahu trval.

5. Z výsledkov vykonaného dokazovania zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere Quatropôžička č. 6279504/1920003511 (ďalej len „Zmluva“), z predžalobnej upomienky, z oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti, z prehľadu splátok a úhrad, z oznámenia o postúpení pohľadávky, zo zmluvy o postúpení pohľadávok, ako aj z ďalších listinných dôkazov v spise mal súd preukázané, že žalovaný a právny predchodca žalobcu, Všeobecná úverová banka, a.s., uzatvorili dňa 18.04.2019 Zmluvu, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške vo výške 10.000,- €, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť formou 96 pravidelných mesačných splátok po 173,13 € (splátka úveru 167,92 € a splátka poistenia 5,21 €) až do celkovej sumy 16.120,32 €. Do podania žaloby uhradil žalovaný z úveru sumu 1.899,77 €, čo v konaní nebolo sporné a vyplýva to aj z prehľadu splátok a úhrad, ktorý tvorí prílohu žaloby. Žalobca predložil súdu predžalobnú upomienku datovanú dňom 27.05.2020, ktorou žalovaný bol vyzvaný VÚB bankou k úhrade dlžných splátok v celkovej výške 350,92 €. Zároveň bol upozornený, že ak nedôjde k úhrade do 05.07.2020, bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť. K tejto upomienke predložil žalobca spolu aj doručenkou z ktorej je zrejmé, že žalovaný predžalobnú upomienku neprevzal a zásielka sa vrátila ako nedoručená z dôvodu, že adresát ju neprevzal v odbernej lehote. Táto zásielka bola žalovanému teda zaslaná doporučené. Súdu bolo predložené aj Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru datované dňom 23.07.2020, v ktorom sa okrem iného uvádza, že nakoľko žalovaný neuhradil riadne a včas dlžné splátky v zmysle Predžalobnej upomienky, stal sa jeho dlh z úverovej zmluvy splatný v celom rozsahu. Zároveň bol vyzvaný na úhradu celého dlhu vo výške 9.728,01 €. Podľa textu žaloby mal byť úver zosplatený k 19.07.2020, čo ale z textu tohto oznámenia, ani z iného listinného dôkazu nevyplýva. K Oznámeniu o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru doručienka, ani záhada v doručení predložená nebola. Žalobca v žalobe sám uviedol, že toto podanie zasielal žalovanému obyčajnou listovou zásielkou. Stanovisko žalovaného vzhľadom na jeho procesnú pasivitu v konaní súd k tomuto oznámeniu k dispozícii nemal. Žalobca dôkazné bremeno v tomto smere neunesol, teda nebolo v konaní preukázané, že žalovanému skutočne doručil, resp. že mu doručoval Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru. Nebolo preukázané, že by sa toto oznámenie dostalo do dispozičnej sféry žalovaného. Rovnako žalobca v konaní nepreukázal ani doručenie, či doručovanie oznámenie žalovanému o postúpení pohľadávky a skutočnosť, že by pred postúpením postupca vyzval žalovaného na plnenie tak, ako to má na mysli ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Súd sa podrobnejšie predmetnou spotrebiteľskou zmluvou, uzavretou medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným nezaoberal (aj keď je napr. zrejmé, že zmluvný úrok uvedený v Zmluve je neprimerane vysoký), nakoľko prioritne podľa názoru súdu existuje dôvod na zamietnutie žaloby pre nedostatok aktívnej legitimácie žalobcu, a to z dôvodu neplatného zosplatenia a následného neplatného postúpenia pohľadávky žalobcu z banky na nebankový subjekt. To že medzi stranami sporu (právnym predchodcom žalobcu a žalovaným) vznikol spotrebiteľský vzťah v konaní sporné nebolo, vyplýva to už len zo samotného označenia Zmluvy, ale aj z charakteru zmluvných strán.

6. Podľa § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

7. Podľa § 54 ods.1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods.2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

8. Podľa § 3 ods.1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

9. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

10. Podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

11. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

12. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

13. Súd má za to, že v danej veci nedošlo k platnému zosplateniu úveru, ani k platnému postúpeniu pohľadávky z banky na nebankový subjekt, súčasného žalobcu, žalobca v tomto smere neunesol dôkazné bremeno.

14. Podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

15. Zásadná otázka, ktorú je v konaní ohľadom žaloby potrebné riešiť je, či boli splnené zákonné podmienky na postúpenie tzv. bankovej pohľadávky. Zákon o bankách totiž nad rámec pravidiel cesie v občianskom zákonníku sprísňuje pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty. Dôvody by mali byť nepochybné, pretože banková činnosť a s ňou spojený vznik pohľadávok má na rozdiel od iného druhu podnikania špecifika, najmä pokiaľ ide o dopady finančných produktov na ekonomiku. Súd preto skúmal, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky podľa ustanovení § 92 ods.8 zák. č. 438/2001 Z. z. (ďalej len „Zákon o bankách“).

Citované ustanovenie charakterizujú nasledovné predpoklady:

1. Postupiteľnosť bankovej pohľadávky,
2. Predchádzajúca písomná výzva klientovi,
3. Omeškanie klienta viac ako 90 kalendárnych dní po doručení výzvy,
4. Postúpenie sa týka časti peňažného záväzku v omeškaní (splatné pohľadávky),
5. Postupiteľnosť aj tretej osobe,

6. Nevyžaduje sa súhlas klienta.

Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni ustanovenie § 525 OZ a § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z.. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané resp. v rozpore so zákonom), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 OZ, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka písomne vyzvala klienta na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškani so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Súčasne musí postupca preukázať, že bol postúpený zosplatnený úver. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej vecnej legitímácie postupníka. Takýto záver vyplýva napr. aj z Rozsudku Krajského súdu Trenčín zo dňa 13.1.2016 sp. zn. 5Co/460/2015, Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 16Co/750/2015, ale aj z mnohopočetnej novejšej judikatúry. Žalobca nepreukázal, že právny predchodca (banka) zaslal žalovanému výzvu pred postúpením pohľadávky. Nepredložením dôkazu o odoslaní výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, žalobca neunesol dôkazné bremeno splnenia tejto povinnosti, keďže základnou podmienkou konania je aktívna legitímácia žalobcu, žalobca nemá právo vystupovať v tomto konaní ako žalobca, keďže nepreukázal platne postúpenie pohľadávky. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je nesporné, že žalobca v konaní nie je aktívne legitimovanou stranou sporu. Navyiac, ako už súd vyššie uvádza, preukázané nebolo ani platné zosplatnenie úveru.

16. Z predžalobnej upomienky z 27.05.2020 vyplýva, že spotrebiteľ (žalovaný) bol upozornený na nedoplatok na splátkach v celkovej výške 350,92 € (cca 2,03 splátky po 173,13 €) s tým, že ak do 05.07.2020 nedôjde k ich úhrade, veriteľ bude oprávnený úver zosplatiť. Posledná splátka bola uhradená žalovaným, ako to vyplýva z prehľadu úhrad a splátok predložených žalobcom dňa 24.02.2020. Splátka splatná 20.03.2020 už uhradená nebola. K zosplatneniu úveru vo vzťahu k tejto splátke mohlo dôjsť do 20.07.2020 (v zmysle Zmluvy boli splátky splatné k 20.dňu v mesiaci), pričom však v spise sa nachádza oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti zo dňa 23.07.2020. V žalobe žalobca tvrdí, že k zosplatneniu došlo dňa 19.07.2020 (teda skôr, ako to žalovanému oznamoval, k čomu ale chýba doručka, alebo závrada v doručení, alebo nejaký dôkaz, že toto oznámenie vôbec doručované bolo). Nemožno akceptovať právny názor, že banka zosplatiť úver ku dňu (aj keby posledným dňom bol deň 20.07.2020), ktorý si sama určí a ex post túto skutočnosť spotrebiteľovi iba oznámi. Takýto postup znamená neúčinné zosplatnenie úveru. Navyiac zosplatnenie spotrebiteľského úveru je jednostranným právnym úkonom zo strany dodávateľa adresovaný spotrebiteľovi, ktorý musí byť preukázateľne spotrebiteľovi doručený, minimálne doručovaný a musí sa dostať do sféry jeho vnímania. Z vykonaného dokazovania je teda zrejmé, že neboli splnené ani zákonné, ani zmluvné predpoklady na vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru, ten platne zosplatený nebol, k zosplatneniu nedošlo podľa súdu ani v zákonnej lehote. Posledným dňom, kedy k zosplatneniu mohol žalobca prikočiť, bol deň 20.07.2020.

17. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd rozhodol, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, teda žalobu zamietol, prioritne z dôvodu neplatného zosplatnenia úveru a následného neplatného postúpenia bankovej pohľadávky, teda aj nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu v konaní.

18. O trovách konania súd rozhodol podľa §262 ods.1. V zmysle § 255 ods.1 C.s.p., vzhľadom na úspech žalovaného v konaní, by tento mal nárok na 100 % náhradu trov konania. Žalovaný si v konaní ale trovy neuplatnil, žiadne mu ani nevznikli.

Poučenie:

Ľ Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Poprad na Krajský súd v Prešove.

Ľ Podľa § 363 C.s.p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ř Podľa § 364 C. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ř Podľa § 365 ods. 1 C. s. p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že :

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ř Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ř Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno i meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ř Podľa § 366 prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak:

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej ujmy nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ř Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ř Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).